

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

Θεσσαλονίκη, 10.07.2018

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Αριθμός απόφασης: 1368

ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ ΚΑΙ

ΝΟΜΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

ΤΜΗΜΑ Α7 - ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ

Ταχ. Δ/ση : Εγνατία 45

Ταχ. Κώδικας : 54630 - Θεσσαλονίκη

Τηλέφωνο : 2313-333245

ΦΑΞ : 2313-333258

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Έχοντας υπ' όψη:

1. Τις διατάξεις:

α. Του άρθρου 63 του Ν.4174/2013 (Κ.Φ.Δ.) (ΦΕΚ170Α/26-07-2013).

β. Του άρθρου 11 της με αριθμό και ημερομηνία πρωτοκ. Δ.ΟΡΓ.Α1036960ΕΞ2017/10-03-2017 Απόφασης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. (ΦΕΚ968Β/22-03-2017) με θέμα «Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)».

γ. Της Απόφασης ΠΟΛ.1064/12-04-2017 του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. (ΦΕΚ Β' 1440/27-04-2017)

2. Την Εγκύκλιο ΠΟΛ.1069/04-03-2014 της Γ.Γ.Δ.Ε. του Υπουργείου Οικονομικών.

3. Την με αριθμό και ημερομηνία πρωτοκόλλου Δ.Ε.Δ.1126366ΕΞ2016/30-08-2016 Απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών (ΦΕΚ2759Β/01-09-2016) με θέμα «Παροχή εξουσιοδότησης υπογραφής».

4. Την από 15/03/2018 και με αριθμό πρωτοκόλλου ... ενδικοφανή προσφυγή του ....., **ΑΦΜ** ....., που υπέβαλε ο ..... ως κληρονόμος του, κατά της με αριθμό ειδοποίησης .... /24.01.2018 πράξης διοικητικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος, για το φορολογικό έτος 2016, της Α.Α.Δ.Ε. και τα προσκομιζόμενα με αυτήν σχετικά έγγραφα.

5. Την ως άνω προσβαλλόμενη πράξη, της οποίας ζητείται η ακύρωση.

6. Τις απόψεις της ανωτέρω φορολογικής αρχής.

7. Την εισήγηση του ορισθέντος υπαλλήλου του Τμήματος Α7 – Επανεξέτασης όπως αποτυπώνεται στο σχέδιο της απόφασης.

Επί της από 15.03.2018 και με αριθμό πρωτοκόλλου .... ενδικοφανούς προσφυγής του ....., **ΑΦΜ** ..... που υπέβαλε ο ..... ως κληρονόμος του αποβιώσαντος κατά την 20-02-2018 ..... προσκομίζοντας αντίγραφο του από 20-02-2018 αποσπάσματος ληξιαρχικής πράξης θανάτου και του με αριθ. πρωτ. ..../27-02-2018 πιστοποιητικού εγγυτέρων συγγενών, η οποία κατατέθηκε εμπρόθεσμα και μετά την μελέτη και την αξιολόγηση όλων των υφιστάμενων στο σχετικό φάκελο εγγράφων και των προβαλλόμενων λόγων της ενδικοφανούς προσφυγής, επαγόμεστε τα ακόλουθα:

Ο προσφεύγων υπέβαλε ηλεκτρονικά την με αριθμ. ..../20-05-2017 αρχική δήλωση φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2016 δηλώνοντας ότι ανήκει στην κατηγορία των ολικά τυφλών, βαριά κινητικών αναπήρων με ποσοστό αναπηρίας από 80% και πάνω (κωδικός 905 του εντύπου Ε1). Κατά την εκκαθάριση της ανωτέρω δήλωσης, κλήθηκε να προσκομίσει το απαιτούμενο δικαιολογητικό. Με βάση το προσκομιζόμενο με αριθμ. πρωτ. ..../18-06-2003 έγγραφο της Α/βάθμιας Υγειονομικής Επιτροπής του Νομού .... με το οποίο κοινοποιήθηκε η με αριθμ. πρωτ. ../..... γνωμάτευση της ίδιας ως άνω επιτροπής σύμφωνα με την οποία ο προσφεύγων πάσχει από δυσκαμψία γόνατος με βράχυνση του σκέλους, μυϊκή ατροφία, σπονδυλική στένωση, μυϊκή αδυναμία, παραπληγία λόγω μη αναστρέψιμης βλάβης του νωτιαίου μυελού με ποσοστό αναπηρίας 80% εφ' όρου ζωής, η αρμόδια Δ.Ο.Υ. ...., δέχτηκε ότι ο προσφεύγων ανήκει στην κατηγορία των αναπήρων με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω (κωδικός 913 του εντύπου Ε1) και του απέστειλε με απλή ταχυδρομική επιστολή την προσβαλλόμενη πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2016.

Ο προσφεύγων με την υπό κρίση προσφυγή, ζητά να καταταγεί στους κινητικά αναπήρους (κωδικός 905 του εντύπου Ε1) και να τροποποιηθεί η προσβαλλόμενη πράξη ισχυριζόμενος ότι πάσχει από παραπληγία, η οποία τον καθιστά παράλυτο και από τα δύο πόδια με αποτέλεσμα να είναι καθηλωμένος σε αναπηρικό καροτσάκι.

Επειδή, σύμφωνα με το **άρθρο 14 παρ. 2 περ. ε' του ν. 4172/2013** ορίζεται ότι: «2. Οι ακόλουθες κατηγορίες εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις απαλλάσσονται από το φόρο: **ε)** Οι μισθοί, οι συντάξεις και η πάγια αντιμισθία που χορηγούνται σε ανάπηρους με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον ογδόντα τοις εκατό (80%).»

Επειδή, σύμφωνα με την **παρ. 2 του άρθρου 43^Α του Ν.4172/2013** ορίζεται ότι: «Εξαιρούνται και δεν προσμετρώνται τα εισοδήματα των προσώπων που είναι ολικώς τυφλοί,

καθώς και των προσώπων που παρουσιάζουν βαριές κινητικές αναπηρίες σε ποσοστό από ογδόντα τοις εκατό (80%) και άνω...»

Επειδή, σύμφωνα με το **άρθρο 5 παρ. 5 περ. γ΄ της ΠΟΛ. 1034/2017** «Τύπος και περιεχόμενο της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων, φορολογικού έτους 2016, των λοιπών εντύπων και των δικαιολογητικών εγγράφων που υποβάλλονται με αυτή», προβλέπεται ότι: «.... Για την απαλλαγή από τη φορολογία εισοδήματος των μισθών, συντάξεων και της πάγιας αντιμισθίας, που χορηγούνται σε πρόσωπα που παρουσιάζουν ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον ογδόντα τοις εκατό (80%), οι γνωματεύσεις των οικείων υγειονομικών επιτροπών του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α), το οποίο συστήθηκε και λειτουργεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του [άρθρου 6](#) του ν. [3863/2010](#), με σκοπό την εξασφάλιση ενιαίας υγειονομικής κρίσης, όσον αφορά στον καθορισμό του βαθμού αναπηρίας, όλων των ασφαλισμένων όλων των ασφαλιστικών φορέων, συμπεριλαμβανομένου του Δημοσίου, καθώς και των ανασφάλιστων για τους οποίους απαιτείται η πιστοποίηση της αναπηρίας. Επιπλέον, ο φορολογούμενος για την πιστοποίηση της ύπαρξης αναπηρίας μπορεί να προσκομίσει και γνωματεύσεις των Ανωτάτων Υγειονομικών Επιτροπών του Στρατού (Α.Σ.Υ.Ε), του Ναυτικού (Α.Ν.Υ.Ε), της Αεροπορίας (Α.Α.Υ.Ε.), της Ελληνικής Αστυνομίας και του Πυροσβεστικού Σώματος, δεδομένου ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις του [άρθρου 6](#) του ν. [3863/2010](#), οι εν λόγω Υγειονομικές Επιτροπές δεν έχουν καταργηθεί και εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντα τους και μετά την 01.09.2011. **Περαιτέρω, οι ήδη εκδοθείσες γνωματεύσεις πριν την 01.09.2011 (ημερομηνία έναρξης λειτουργίας του ΚΕ.Π.Α) από τις υγειονομικές επιτροπές των Νομαρχιών, οι οποίες έχουν δοθεί για οποιαδήποτε χρήση, μπορούν να χρησιμοποιούνται για την αναγνώριση της υπόψη φορολογικής απαλλαγής επ' αόριστον, αν πρόκειται για επ' αόριστον κρίση, ή αλλιώς μέχρι την ημερομηνία που λήγει η ισχύς τους, εφόσον είχαν εκδοθεί σύμφωνα με όσα ίσχυαν στο σχετικό φορολογικό πλαίσιο κατά το χρόνο έκδοσής τους. Σε όλες τις ανωτέρω γνωματεύσεις, προκειμένου να γίνουν δεκτές, θα πρέπει να διαπιστώνεται και να βεβαιώνεται ρητά το ποσοστό της αναπηρίας του προσώπου που αφορούν, καθώς και το χρονικό διάστημα που προβλέπεται ότι θα διαρκέσει η εν λόγω αναπηρία, ενώ, σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να είναι σε ισχύ το φορολογικό έτος για το οποίο ο ενδιαφερόμενος αιτείται την εφαρμογή των οικείων διατάξεων.** Σε περίπτωση που ο φορολογούμενος δε διαθέτει κάποιες από τις προηγούμενες γνωματεύσεις μπορεί, αν λαμβάνει σύνταξη από ασφαλιστικό φορέα κύριας ασφάλισης, επειδή έχει αναπηρία σε ποσοστό τουλάχιστον ογδόντα τοις εκατό (80%), να προσκομίσει βεβαίωση του συνταξιοδοτικού φορέα ή απόφαση συνταξιοδότησης ή απόφαση παράτασης της σύνταξης, από την οποία να προκύπτει ότι, κατόπιν ιατρικής κρίσης από την αρμόδια υγειονομική επιτροπή, συνταξιοδοτήθηκε με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον ογδόντα τοις εκατό (80%), ως και το χρονικό διάστημα που προβλέπεται ότι θα διαρκέσει η αναπηρία αυτή. Όταν η σύνταξη αναπηρίας καθίσταται αυτοδίκαια οριστική (παρατείνεται για χρόνο αόριστο), για τους ασφαλισμένους όλων των Φορέων, Κλάδων και Τομέων Κοινωνικής Ασφάλισης και

Κοινωνικής Αλληλεγγύης, δεν απαιτείται εκ νέου ιατρική εξέταση από αρμόδια Υγειονομική Επιτροπή των ασφαλισμένων μέχρι 31.12.1992 και εκδίδεται απόφαση του αρμόδιου ασφαλιστικού οργάνου. Ο ασφαλισμένος θεωρείται εφ'όρου ζωής δικαιούχος σύνταξης αναπηρίας, με ποσοστό αναπηρίας αυτό που έχει προσδιοριστεί κατά την τελευταία σε ισχύ υγειονομική κρίση, ανεξάρτητα από τη διάρκεια αυτής, ορισμένου ή αόριστου χρόνου. Σε αυτές τις περιπτώσεις αναζητείται η σχετική γνωμάτευση της Υγειονομικής Επιτροπής Αναπηρίας που τελούσε σε ισχύ κατά τη μονιμοποίηση της σύνταξής του, είτε αυτό αφορά σε γνωμάτευση προ ΚΕ.Π.Α. Υγειονομικής Επιτροπής, είτε γνωμάτευση Υγειονομικής Επιτροπής ΚΕ.Π.Α. από 1/9/2011 και εξής (Γ23/312-30.12.2016 έγγραφο του Ι.Κ.Α.). Για την απαλλαγή από το φόρο των αναπηρικών συντάξεων που έχουν μονιμοποιηθεί, εκτός από την απόφαση μονιμοποίησης (παράταση επ'αόριστο), δεν απαιτείται νέα γνωμάτευση υγειονομικής επιτροπής σε ισχύ κατά το κρινόμενο φορολογικό έτος (φορολογικό έτος 2016), εφόσον προσκομίζεται, βάση των ανωτέρω, γνωμάτευση της Υγειονομικής Επιτροπής Αναπηρίας όλων των Φορέων, Κλάδων και Τομέων Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, η οποία τελούσε σε ισχύ κατά τη μονιμοποίηση της σύνταξης. Τονίζεται ότι εφόσον έχει εκδοθεί γνωμάτευση αναπηρίας από ΚΕ.Π.Α., Α.Σ.Υ.Ε., Α.Υ.Ε. της Ελληνικής Αστυνομίας ή του Πυροσβεστικού Σώματος, Α.Ν.Υ.Ε., Α.Α.Υ.Ε. ή της Νομαρχίας, τότε λαμβάνονται υπόψη οι γνωματεύσεις αυτές και όχι οι βεβαιώσεις ή αποφάσεις των συνταξιοδοτικών φορέων. Εάν ο φορολογούμενος διαθέτει περισσότερες από μία γνωματεύσεις αναπηρίας, του ίδιου ή διαφορετικών φορέων και η μία εξ αυτών ή και οι δύο έχουν εκδοθεί μέσα στο φορολογικό έτος 2016, πιστοποιώντας διαφορετικά ποσοστά αναπηρίας, τότε λαμβάνεται υπόψη η γνωμάτευση με το ευνοϊκότερο ποσοστό αναπηρίας. Στο επόμενο φορολογικό έτος θα λαμβάνεται υπόψη η τελευταία εκδοθείσα γνωμάτευση...».

Επειδή, σύμφωνα με το με αριθμ. πρωτ. ..../18-06-2003 έγγραφο της Α/βάθμιας Υγειονομικής Επιτροπής του Νομού ....., με το οποίο κοινοποιήθηκε η με αριθμ. πρωτ. ../.... γνωμάτευση της ίδιας ως άνω επιτροπής, ο προσφεύγων πάσχει από δυσκαμψία γόνατος με βράχυνση του σκέλους, μυϊκή ατροφία, σπονδυλική στένωση, μυϊκή αδυναμία και συνεπώς παραπληγία λόγω μη αναστρέψιμης βλάβης του νωτιαίου μυελού με ποσοστό αναπηρίας 80% εφ'όρου ζωής. Στην ως άνω γνωμάτευση **βεβαιώνεται ρητά το ποσοστό αναπηρίας του προσφεύγοντος και προσδιορίζεται σε ποσοστό 80%, αφού αναγνωρίζεται ως πάσχων από παραπληγία εφ'όρου ζωής.**

Επειδή, σύμφωνα με την **ΚΥΑ Π3α/Φ.27/ΓΠ/οικ.124095/02** (ΦΕΚ1594/23-12-02 τεύχος Β') περί επέκτασης και τροποποίησης επιδομάτων Τετραπληγίας και Παραπληγίας (Ν.2646/98, άρθρο 22, παρ.1 και 5), σε ασφαλισμένους του Δημοσίου και ανασφάλιστους, των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Υγείας και Πρόνοιας και συγκεκριμένα στο άρθρο 4 παρ.3 ορίζεται ότι: « Οι γνωματεύσεις-πιστοποιητικά που έχουν χαρακτήρα απόφασης και εκδίδονται από τις αρμόδιες κατά περίπτωση Υγειονομικές Επιτροπές πρέπει να αναγράφουν τα ακόλουθα:..... II.

«Ο ενδιαφερόμενος πάσχει από Νόσο ή Πάθηση ή Βλάβη (προσδιορισμός αυτής) που έχει επιφέρει αναπηρία με ποσοστό (αναγράφεται το ποσοστό), αντίστοιχης μορφής με την παράλυση των άνω και κάτω άκρων (τετραπληγία-τετραπάρεση) ή παράλυση των κάτω άκρων (παραπληγία παραπάρεση), λόγω μη αναστρέψιμης βλάβης του νωτιαίου μυελού ή των ριζών ή των νεύρων ή των μυών (ρητή αναφορά στην ανάλογη κατηγορία). Σε περιπτώσεις όπου η κατάσταση (βαθμός αναπηρίας) του ενδιαφερομένου είναι μη αναστρέψιμη, τότε η διάρκεια ισχύος των αποφάσεων των Υγειονομικών Επιτροπών είναι ισόβια ή εφόρου ζωής....»

Επειδή, από τα ανωτέρω προκύπτει με σαφήνεια ότι ο προσφεύγων πάσχει από παραπληγία, η οποία ταυτίζεται εννοιολογικά με την κινητική αναπηρία, προς επίρρωση δε του εν λόγω ισχυρισμού, προσκομίζεται δια του προσφεύγοντος κληρονόμου του και η με αριθμ. πρωτ. **ΔΥΠ ...../18-08-2008** απόφαση αναγνώρισης δικαιούχου επιδόματος κίνησης ατόμου με παράλυση ή ακρωτηριασμό των δύο κάτω άκρων και η με αριθμ. πρωτ. **ΔΥΠ ..../1-07-2003** απόφαση αναγνώρισης δικαιούχου επιδόματος παραπληγίας της Διεύθυνσης Υγείας Πρόνοιας της Νομαρχιακής αυτοδιοίκησης .....

Επειδή, στα ενημερωτικά σημειώματα που είναι αναρτημένα στην εφαρμογή φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων της υπηρεσίας μας – intranet - (και ιδίως από το από 08-12-2014 ενημερωτικό σημείωμα) και απευθύνουν οδηγίες προς τις υπηρεσίες της Φορολογικής Διοίκησης για την συμπλήρωση των κωδικών των δηλώσεων Φορολογίας εισοδήματος, **για τους κωδικούς 905-906** αναγράφεται επί λέξει: «πρέπει να προκύπτει ξεκάθαρα ότι η νόσος είναι βαριά κινητική ή το ποσοστό αναπηρίας αφορά αποκλειστικά τη βαριά κινητική αναπηρία ή να αναγράφεται παραπληγία-παραπάρεση».

Επειδή, ο προσφεύγων πρέπει να καταταγεί στους κινητικά αναπήρους (κωδικός 905 του εντύπου Ε1) και να τροποποιηθεί η προσβαλλόμενη πράξη.

Α π ο φ α σ ί ζ ο υ μ ε

Την αποδοχή της υπ' αριθ. ..../15.03.2018 ενδικοφανούς προσφυγής του ....., **ΑΦΜ** ..... που υπέβαλε ο ..... ως κληρονόμος του.

Εντελλόμεθα όπως αρμόδιο όργανο κοινοποιήσει με τη νόμιμη διαδικασία την παρούσα απόφαση στην υπόχρεη.

ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΥ
ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ Α7
ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ

ΜΑΒΙΝΙΔΟΥ ΚΥΡΑΤΣΑ

Σ η μ ε ί ω σ η : Κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής ενώπιον των αρμόδιων Διοικητικών Δικαστηρίων εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίησή της.